

Driftsplan for hjortevilt Rennebu Storriltvald© 2013-2015

Forord

Rennebu Storviltvalg, stiftet april 2004, har gjennomført sitt tredje planperiode som varte i perioden 2010-2012. Vi står nå i oppstarten av en ny periode som er ment å vare fra 2013 til 2015.

Som en del at utarbeidelsen av denne driftsplanen, har det blitt gjennomført møter med alle medlemmer av Rennebu Storviltvalg førjulsvinteren 2012. Driftsplanen er bygd på tilbakemeldinger fra disse medlemsmøtene og i tillegg har noen grunneierlag gitt skriftlig tilbakemelding på hvordan den nye planperioden bør være.

Rennebu kommune vedtok høsten 2012 mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning i kommunen. Denne gjelder fram til 2018 og er et samarbeid med kommunene Orkdal, Meldal og Rindal.

Driftsplanen ble vedtatt av årsmøtet for Rennebu Utmarkråd DD.MM.2013.

Driftsplanen ble godkjent av Rennebu kommune DD.MM.2013.

Morten Rødningen, leder

Arnt Strand, grunneierlaga

Arve Bøe, grunneierlaga

John Arve Nybro, grunneierlaga

Kjell Olav Hoel, beitelaga

Alf Erik Lånke, Bonde- og småbrukarlaget

Ivar T. Hoel, Bondelaget

Anders O. Rønning, Skogeierlaget

Forsidebilde: 16 spirs elgokse fekt av Lauvåsen Jaktlag (foto: Mikkel Voll Stokkli©) og kronhjort felt av Bondehæren Jaktlag (foto: Morten Rødningen©)

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Del 1. Innledning	5
Driftsplanområdet	5
Planperiode	7
Målsetting for driftsplanperioden 2013-2015	7
Elg	7
Hjort	7
Rådyr	7
Del 2.1. Elg - Status og vurdering	8
Sett elg - data	8
Felt elg - data	10
Del 2.2. Hjort - Status og vurdering	13
Sett hjort - data	13
Felt hjort - data	15
Del 2.3. Rådyr - Status og vurdering	18
Felt rådyr - data	18
Del 2.4. Irregulær avgang	20
Del 2.5. Beitevurdering og beiteskader	21
Del 2.6. Evaluering av forrige planperiode	21
Del 3.1. Avskytningsplan for elg	23
Årlig kvote til grunneierlaga	23
Kvote fordelt på alder og kjønn til grunneierlaga	23
Jakttid for elg	23
Nedklassifisering av elg	24
Reaksjoner ved feilskyting av elg	24
Del 3.2. Avskytningsplan for hjort	25
Årlig kvote til grunneierlaga	25
Kvote fordelt på alder og kjønn til grunneierlaga	25
Jakttid for hjort	25
Nedklassifisering av hjort	26
Reaksjoner ved feilskyting av hjort	26
Del 3.3. Avskytningsplan for rådyr	27
Årlig kvote til grunneierlaga	27
Jakttid for rådyr	27
Reaksjoner ved feilskyting av rådyr	27
Del 3.4. Fellesbestemmelser ved avskytningsplaner	28
Overføring av kvote fra ett år til et annet	28
Nedklassifisering	28
Feilskyting	28
Mangelfull rapportering og betaling av fellingsavgift	28
Del 3.5. Gjennomføring av andre tiltak i driftsplanperioden	29
Fallviltgruppe	29
Websider	29
Arrangere medlemsmøter	29
Viltfond	29
Vårtelling av hjort	29
Skadeskyting av hjortevilt under utøvelsen av jakt	29

Hjorteviltregisteret.....	29
Del 4. Økonomi.....	30
Fellingsavgift.....	30
Viltfondet	30
Vedtekter Rennebu Sturviltvald.....	31

Del 1. Innledning

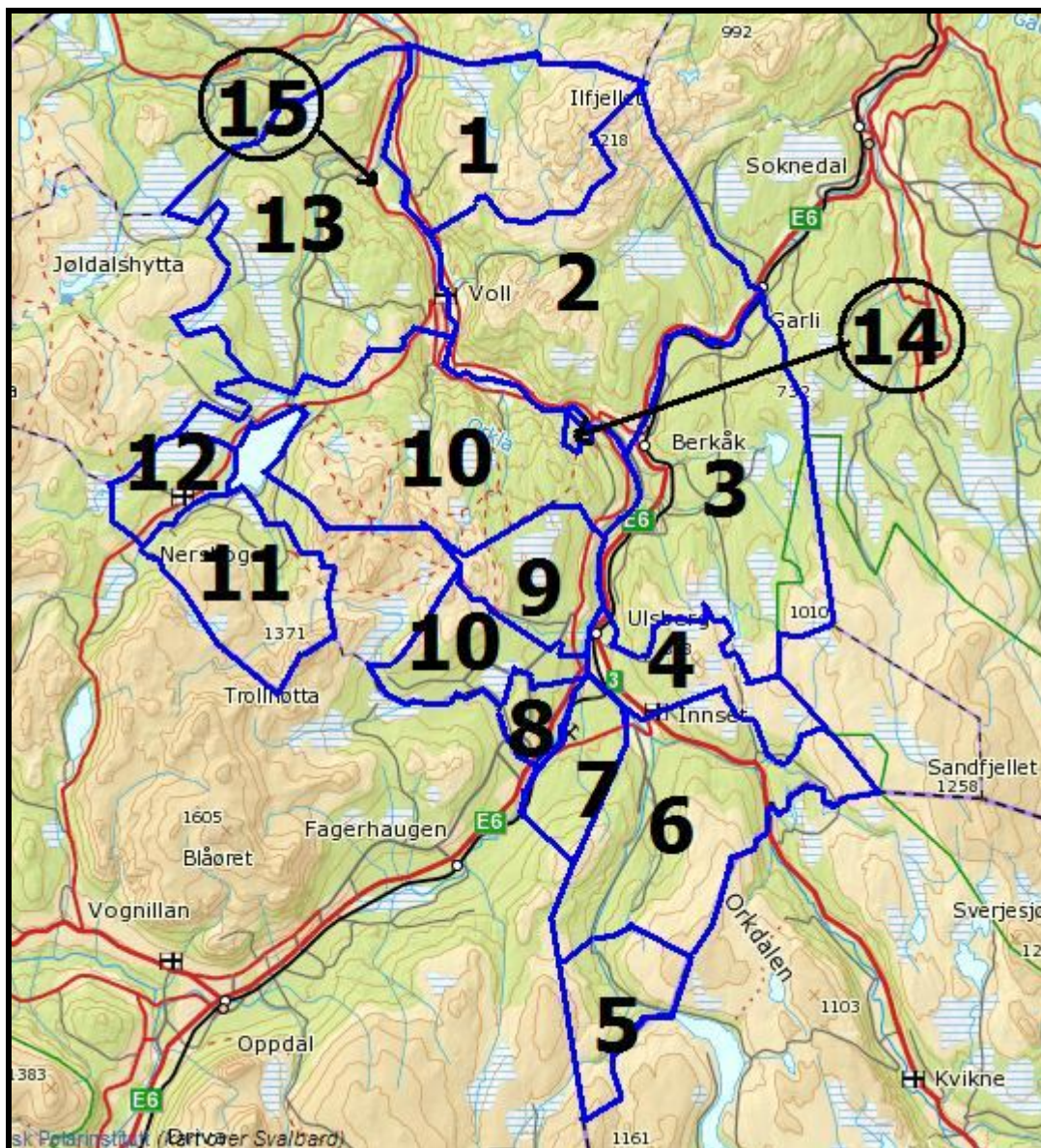
Driftsplanområdet

Driftsplanområdet består av alt tellende areal i Rennebu kommune hvor det tildeles fellingsløyve for elg, hjort, rådyr og bever. Til sammen utgjør tellende areal ca. 511.120 dekar for elg og hjort, og 515.380 dekar for rådyr.

Medlemmer	Antall jaktfelt	Tellende areal dekar
Jorli-Reberg Utmarkslag	1	23.050
Ilfjellet Grunneierlag	6	75.290
Austre Rennebu Grunneierlag	5	89.600
Nordre Seierdal Grunneierlag	1	13.600
Innerdalsfeltet Grunneierlag	1	9.800
Innset Utmarkslag	4	53.530
Ytre Seierdal Utmarkslag	2	18.100
Gisnås Jaktområde	1	9.420
Skogbyggen Utmarksområde	1	20.710
Ramsfjell Grunneierlag	6	85.820
Leverdalen Grunneierlag	1	13.960
Nerskogen Grunneierlag	1	15.600
Trollheimen Grunneierlag	5	101.930
Johan G. Hoseth (<i>kun rådyr</i>)		1.250
Statskog SF (<i>kun rådyr</i>)		3.010

Tabell 1: Medlemmer med tellende areal (dyrkamark, skog og myr under skoggrensa). Omregulert areal som f.eks hyttefelt er ikke trukket fra i tabellen ovenfor.

NB! Tellende areal er foreløpige tall. Korrekt areal i hht. ny hjorteviltforskrift vil bli regnet ut av før årsmøtet

Figur 1: Oversikt over grunneierlag med tildelt hjortevilt.

1. Jorli Reberg Utmarkslag og Sameier
2. Ilfjellet Grunneierlag
3. Austre Rennebu Grunneierlag
4. Nordre Seierdal Grunneierlag
5. Innerdalsfeltet Grunneierlag
6. Innset Utmarkslag
7. Ytre Seierdal Utmarkslag
8. Gisnås Jaktområde
9. Skogbyggen Utmarksområde
10. Ramsfjell Grunneierlag
11. Leverdalen Utmarkslag
12. Nerskogen Grunneierlag
13. Trollheimen Grunneierlag
14. Statskog SF
15. Johan G. Hoset

Planperiode

Denne planen gjelder for treårsperioden **2013-2015**. Planen skal revideres før jaktåret 2016. Planens innhold skal uansett vurderes årlig i forhold til utvikling i hjorteviltbestandene. Vesentlige uforutsette endringer i bestanden vil gi grunnlag for å revidere bestandsplanen også før utgangen av planperioden.

Hjorteviltregion 3 - Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal har anmodet om at ingen bestandsplaner i regionen varer lengre enn 2015 for å kunne samkjøre nye bestandsplaner på tvers av kommunegrenser etter dette. En treårsplan vil også være fornuftig mtp. ny organisering av bestandsplanområde, og at det må gjøres noen grep for enkelte vald for å komme i land med bestandsplanmålene.

Målsetting for driftsplanperioden 2013-2015

Denne driftsplanen har til hovedmål å imøtekomme ”Mål og retningslinjer for hjorteviltforvaltning i Orkdal, Meldal, Rennebu og Rindal 2013-2018” vedtatt av MTL 2012.

Elg

- Bestandsstørrelsen, basert på sett elg per dagsverk, skal få øke noe i enkelte områder. For øvrige områder skal bestandsstørrelsen holdes stabil (se delmål for hvert enkelt område).
- Fellingsprosenten skal holdes over 80 %.
- Øke slaktvekta for kalv og ungdyr.
- Ku/okseforhold rundt 2,0.

Hjort

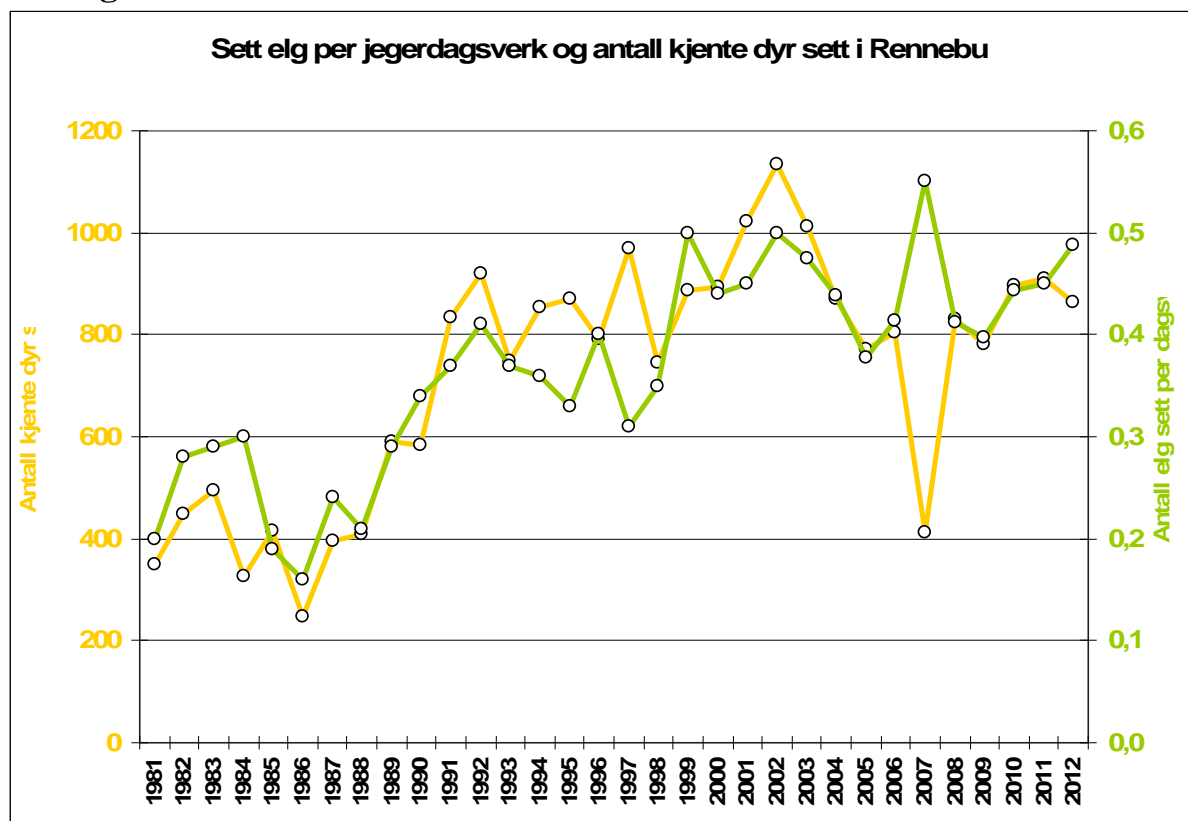
- Hjortestammen skal holdes på et bærekraftig nivå hvor beiteskader til enkeltbrukere holdes innenfor et akseptabelt nivå og ta hensyn til øvrige samfunnsinteresser.
- Rennebu Storviltvald ska bidra med økt kunnskap om hjorten i Rennebu. Hjortebestanden skal dokumenteres bedre enn bare gjennom sett-hjort, bl.a. ved vårtelling på innmark. Det skal raskt kunne iverksettes konfliktdempende tiltak hvor konflikt mellom landbruksinteresser, jaktinteresser og andre samfunnsinteresser oppstår.
- Fellingsprosenten skal holdes over 70 %.
- Økt avskytning av koller.
- Redusere uttak av voksne bukker til 25 %.

Rådyr

- Det er et overordnet mål at bestandsstørrelsen av rådyr skal økes over hele Rennebu.

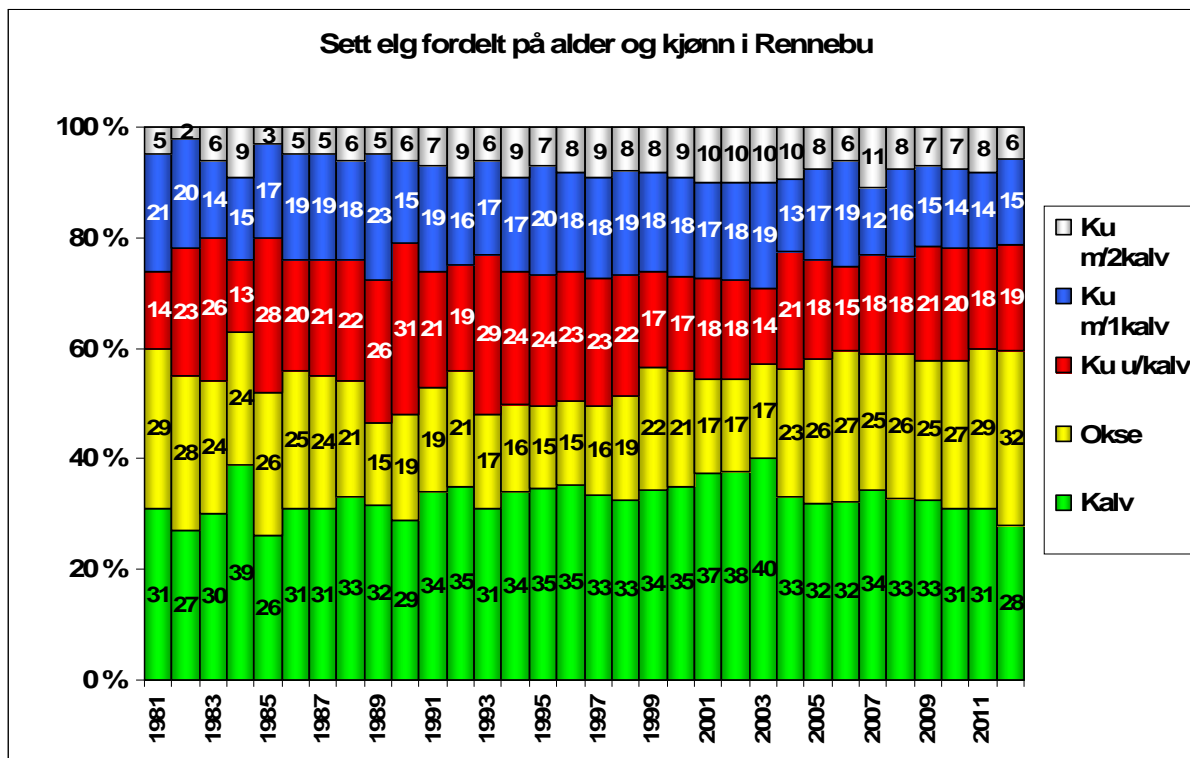
Del 2.1. Elg - Status og vurdering

Sett elg - data

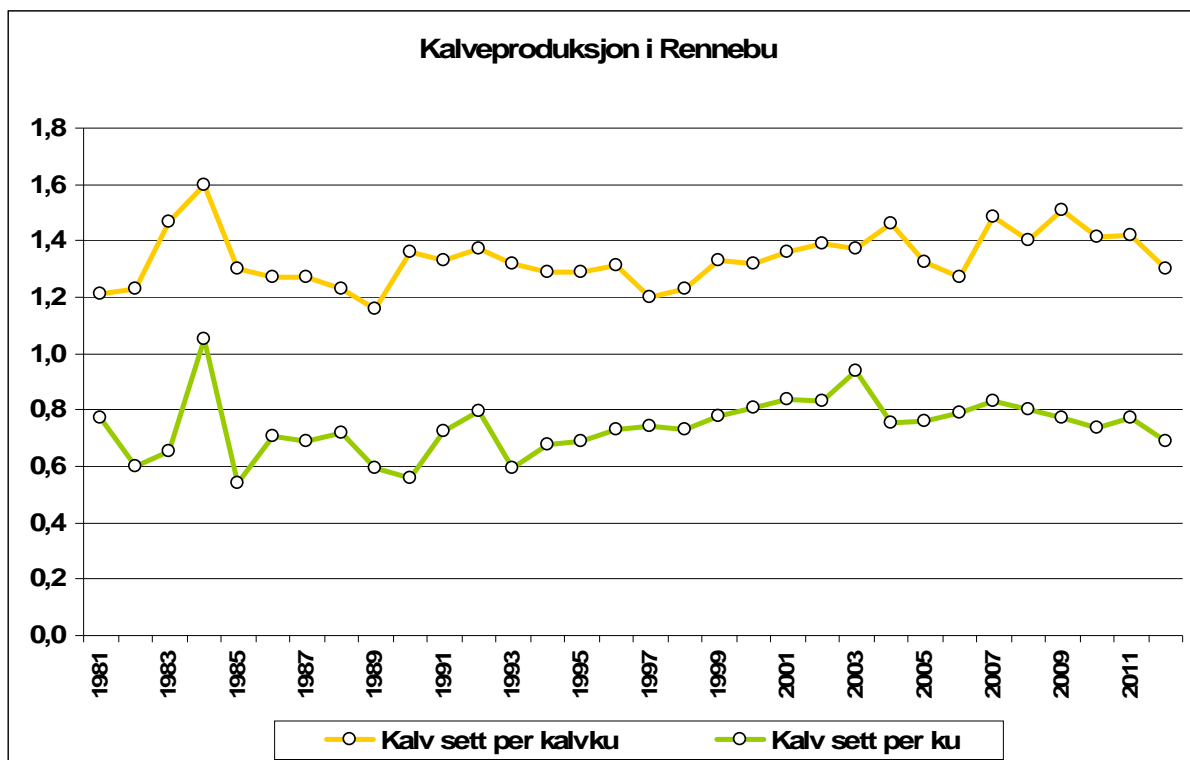

Figur 2: Elgbestanden i Rennebu er nokså stabil. Mye tyder på at elgstammen vokser svakt i Rennebu, særlig i områder/grunneierlag hvor det har vært mål om å øke stammen i driftsplanperioden 2010-2012. Det er store variasjoner fra område til område. 2007 var et år med svært mangelfull rapportering av sett elg, derfor skiller dette året seg spesielt ut og må derfor tas med en "klype salt".

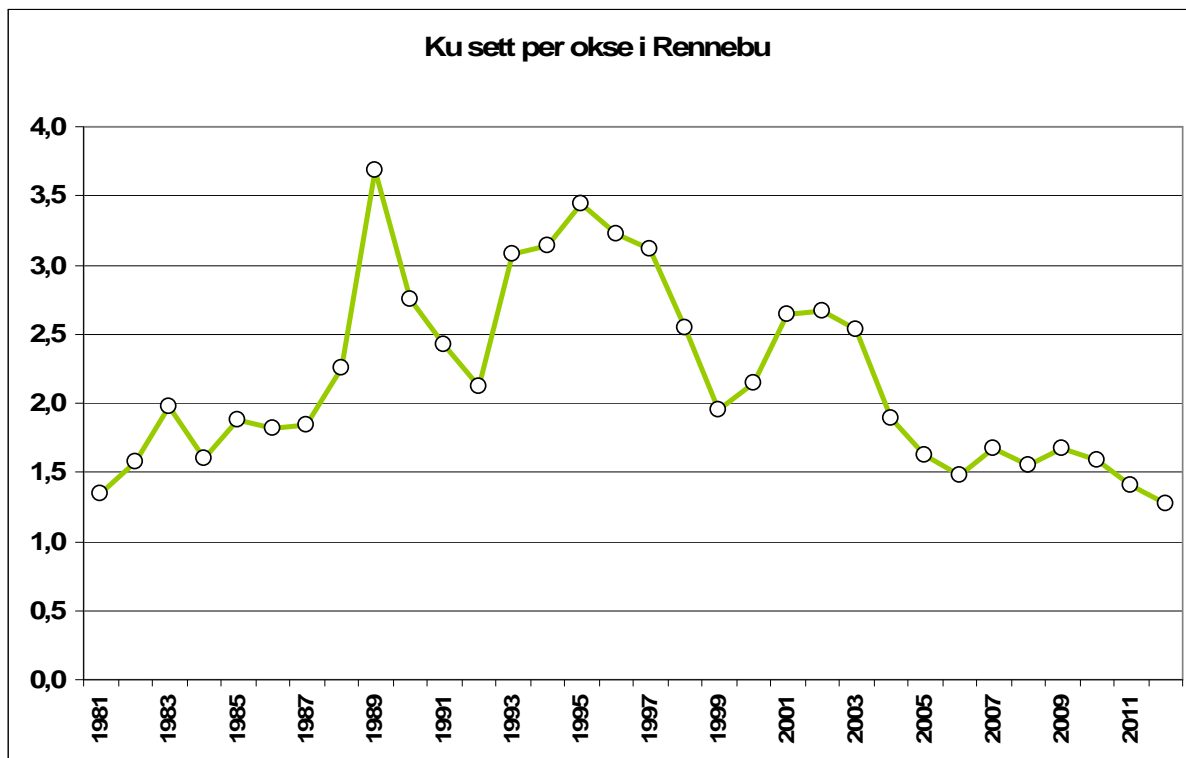

Figur 3: Elgbestandens sammensetting av alder og kjønn har vært svært stabil. Den siste planperioden kan det synes til at andelen kalv har vært nedadgående og andelen okser tilsvarende oppadgående. Mindre kalv er nok hovedårsaken til at stammen ikke vokser så raskt som tidligere antatt.

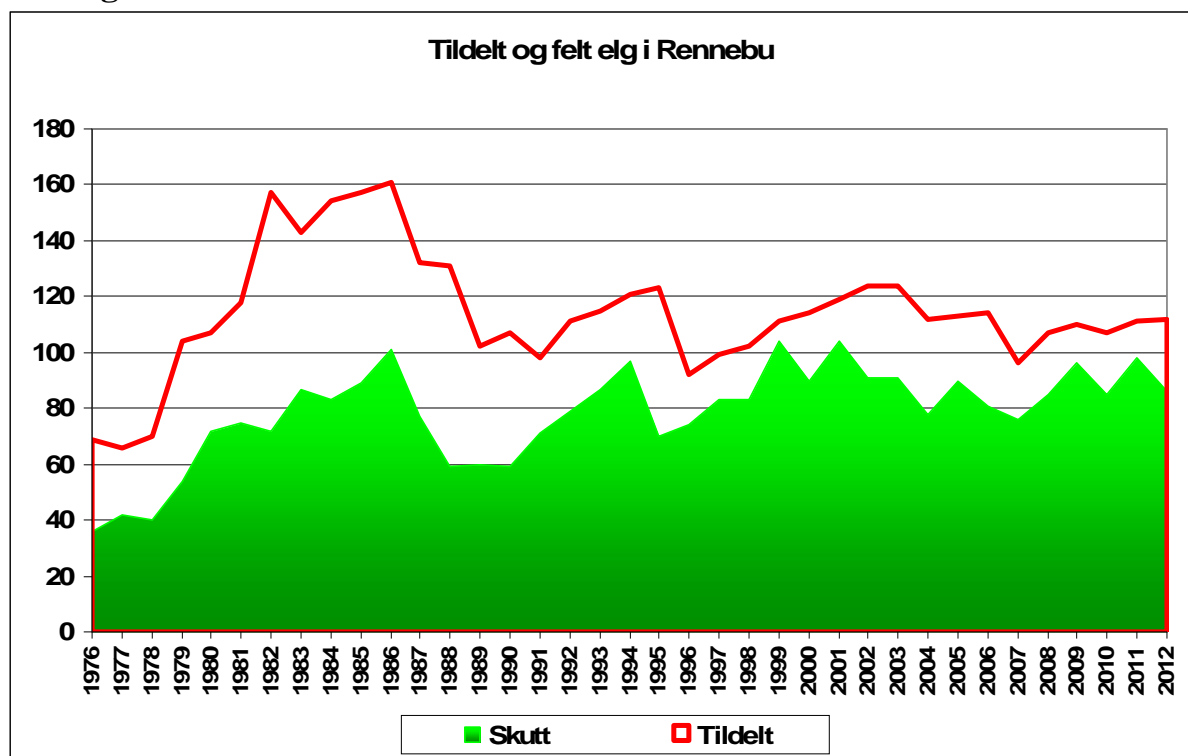

Figur 4: Den siste planperioden kan det synes til at både enkeltkalv og tvillingkalvproduksjonen har gått noe ned.

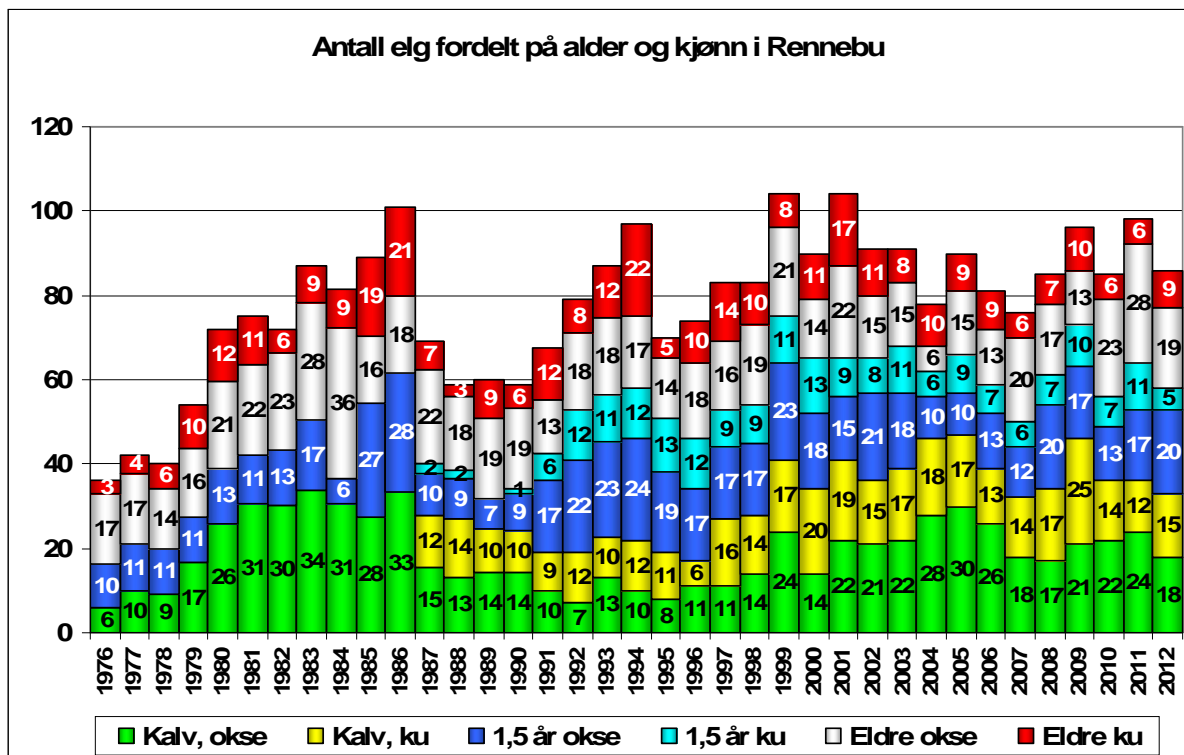

Figur 5: Okseandelen har i siste planperiode holdt seg jevnt i underkant av 1,5 ku per okse. Dette tilsier at uttaket av hanndyr kan økes litt og likevel opprettholde målet om ku/okseforhold på 2,0.

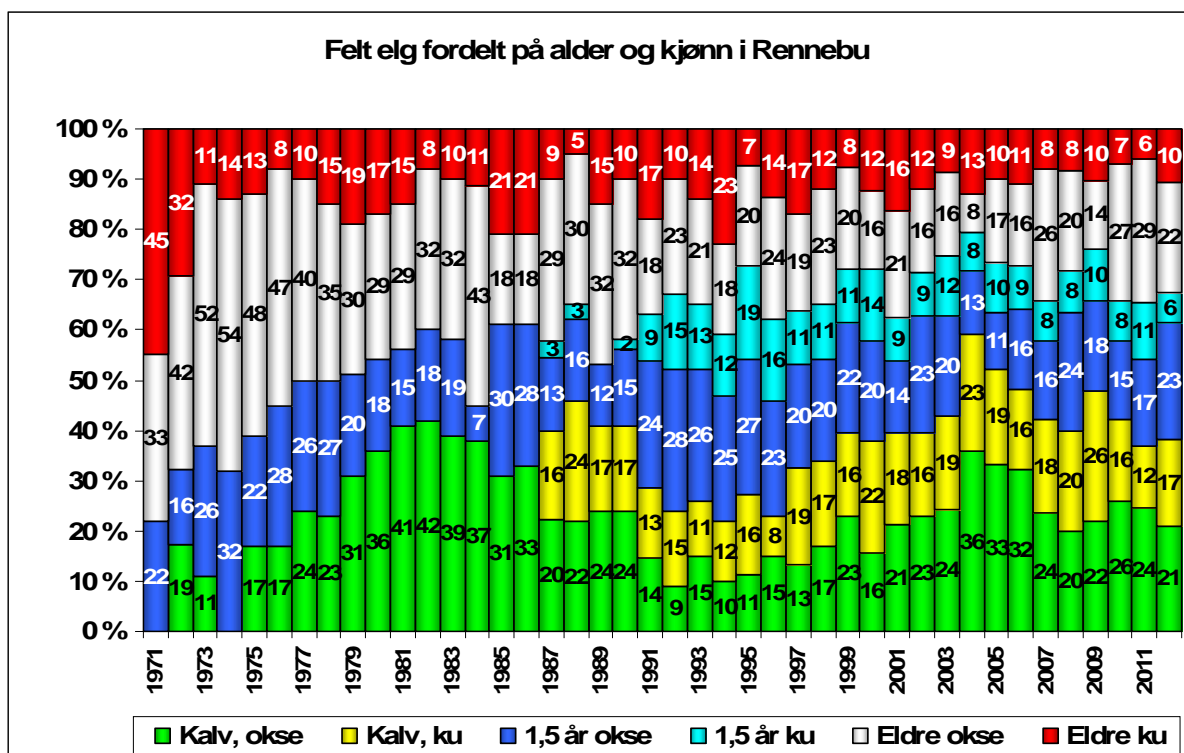
Felt elg - data

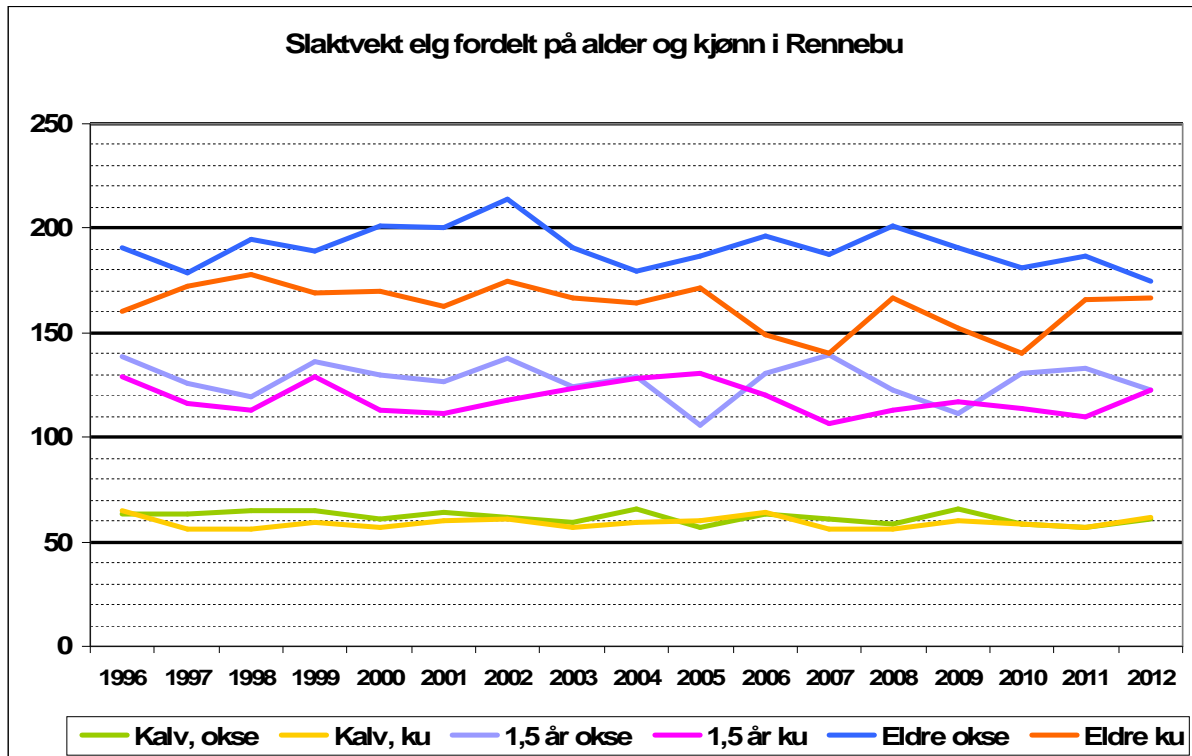
Figur 6: Avskytingen i de to siste driftsplanperiodene i forhold til tildelt kvote tyder på at elgstammen er i svak vekst. Fellingsprosenten har de to siste bestandsplanperiodene ligget i gjennomsnitt på 80 %.

Figur 7: Antall elg felt fordelt på de ulike kjønns- og aldersgrupper i Rennebu. I forhold til første planperiode for Rennebu Storviltvald (2004-2006) er det i siste planperiode felt færre kalver og mer 1,5-åringer. Det er også felt noe mer voksne okser i siste planperiode.

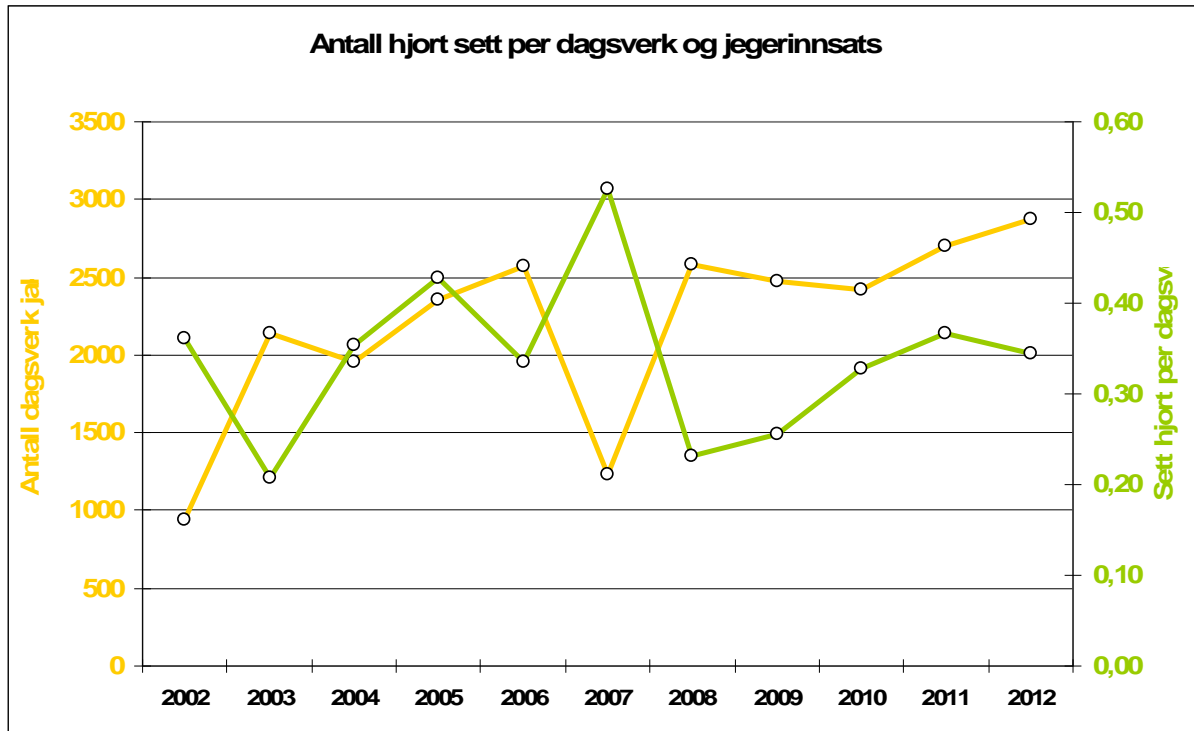
Figur 8: Uttaket av kalver siste driftsplanperiode (2010-2012) har vært lavere enn i forrige driftsplanperiode (2007-2010) noe som også er i tråd med målsettingen. Uttaket av voksne okser har vært tilsvarende høyere. Uttaket av voksne kyr har ligget i underkant av 10 % siden oppstarten av Rennebu Storviltvald i 2004.

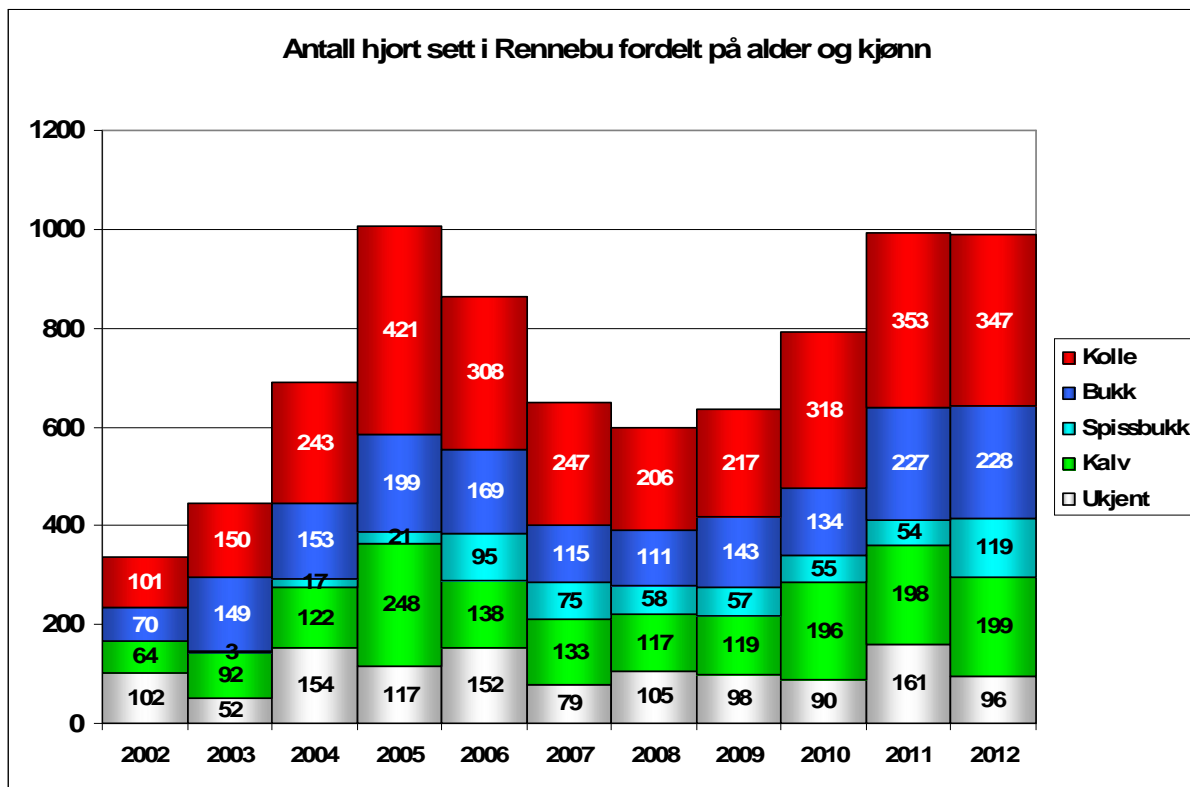
Figur 9: Slaktvektene for kalver er nok så stabil. Andelen kalv under 50 kg er blitt mindre. På grunn av mellomperioden (1. oktober -10. oktober) er åpnet for jakt og oksefredning til 10. oktober, har jaktpresset på kalv blitt flyttet til et tidligere tidspunkt. Man skulle dermed tro at kalvvekta skulle gå ned, noe som ikke er tilfelle. Til tross hardere jaktpress på kalver tidlig i jakta er vekta hos kalv opprettholdt. Om dette skyldes at det er blitt flere større okser er litt for tidlig å si. Sommerens beitekvalitet og morkuas vekt har stor betydning for slaktvekta. Kald og våt sommer gir godt beite og dermed høyere slaktvekter enn om sommeren har vært tørr og varm. Det kan imidlertid synes til at voksne elgokser er blitt lettere de siste 4 åra, noe som troligst skyldes premiering av uttakt av ”skrapdyr” i form at 3 takkere og okser under 160 kg er blitt nedklassifisert til 1,5 års okse, men i statistikken blir med i kategorien voksen okse.

Del 2.2. Hjort - Status og vurdering

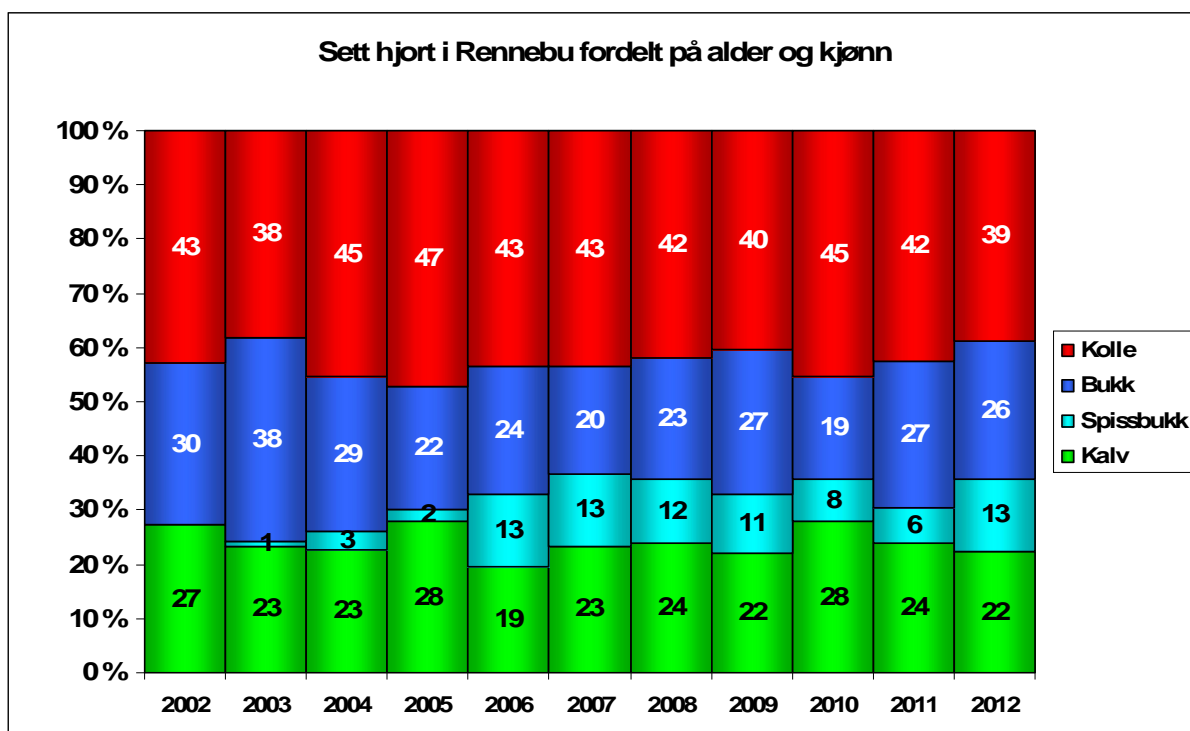
Sett hjort - data

Figur 10: Sett-hjort ble innført i 2002, og det første året var det varierende hvilke grunneierlag som sendte inn sett-hjort. Det samme gjelder for 2007, så tallene for 2002 og 2007 vil avvike noe fra virkeligheten. Hjortestammen økte kraftig fram mot 2005/2006 for å avta en del, spesielt for områder som tradisjonelt har hatt mye hjort. Selv om antall hjort sett har økt i forrige planperiode, har ikke sett hjort per jegerdagsverk økt tilsvarende. Det kan derfor tyde på at det i 2012 var litt mindre hjort i Rennebu enn foregående år. Mest merkbart var dette i området Jorli-Reberg og Gisnås.

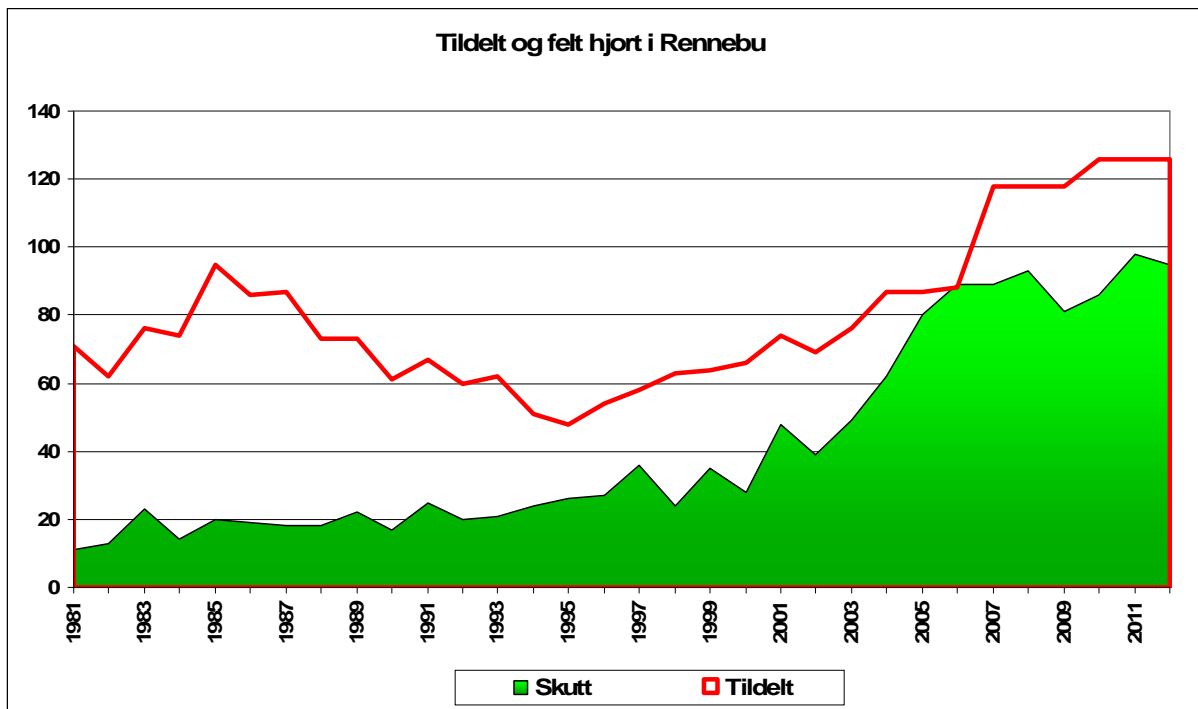

Figur 11: Antall sett hjort fordelt på alder og kjønn i Rennebu.

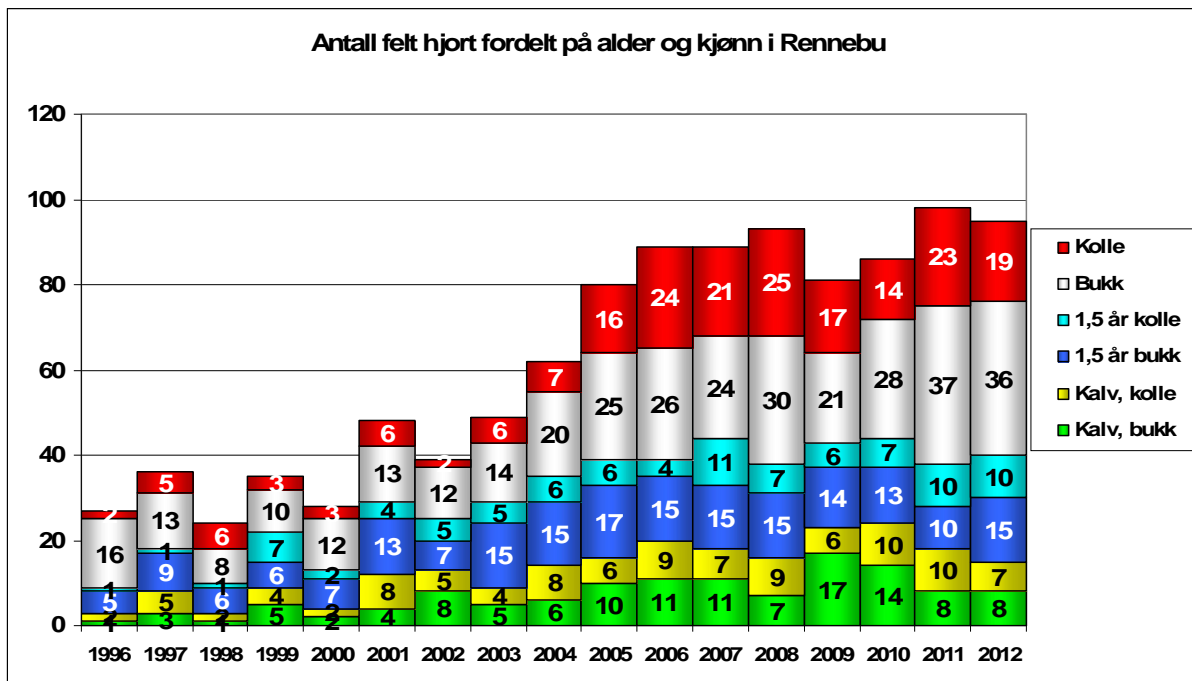

Figur 12: Prosentvis sett hjort fordelt alder og kjønn i Rennebu. Det synes til at det er en overveiende andel hunndyr i hjortestammen i Rennebu. Det er derfor viktig at jegerne skyter gjennom hele hjortestammen og feller like mye hunndyr som hanndyr. Denne bestandsplanen tilstreber derfor lik uttak av koller som bukker.

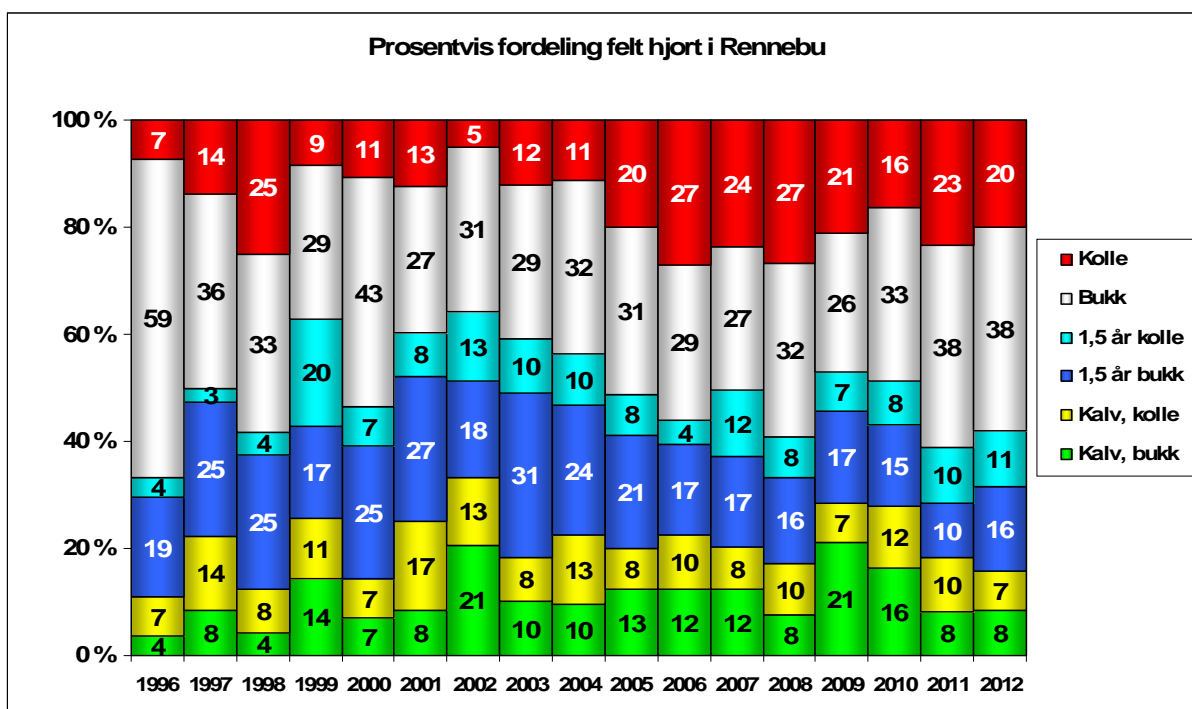
Felt hjort - data

Figur 13: Den kraftige veksten som var i perioden 2000 til 2006 ser ut til å ha avtatt. Dette gjelder særlig i nedre deler i Rennebu, hvor det ser ut til å blitt mindre med hjort. Imidlertid ser det fortsatt ut til at hjorten etablerer seg på nye steder i Rennebu og øker ved disse områder. Hjorten finner også nye overvintringssteder i Rennebu. 2011 ble fellingsrekord med 98 dyr felt. I 2012 ble det felt 95 dyr. Dårlig jaktforhold for fullmånejakt uten snødekt mark og kulde i november og desember var årsaken til at det ble felt få dyr de to siste månedene. 27 % av totalt felte hjort ble i 2012 felt i løpet av de 9 første jakt dagene. Effekten av framskyndet jaktstart til 1. september har dermed hatt god effekt. Hjortebeholdningen ser ut til å flate ut, og kanskje minke, i våre nabokommuner og landet for øvrig. Siden vi har mye trekkhjort i Rennebu, vil hjortebeholdningen være sterkt preget utviklingen i omkringliggende kommuner.

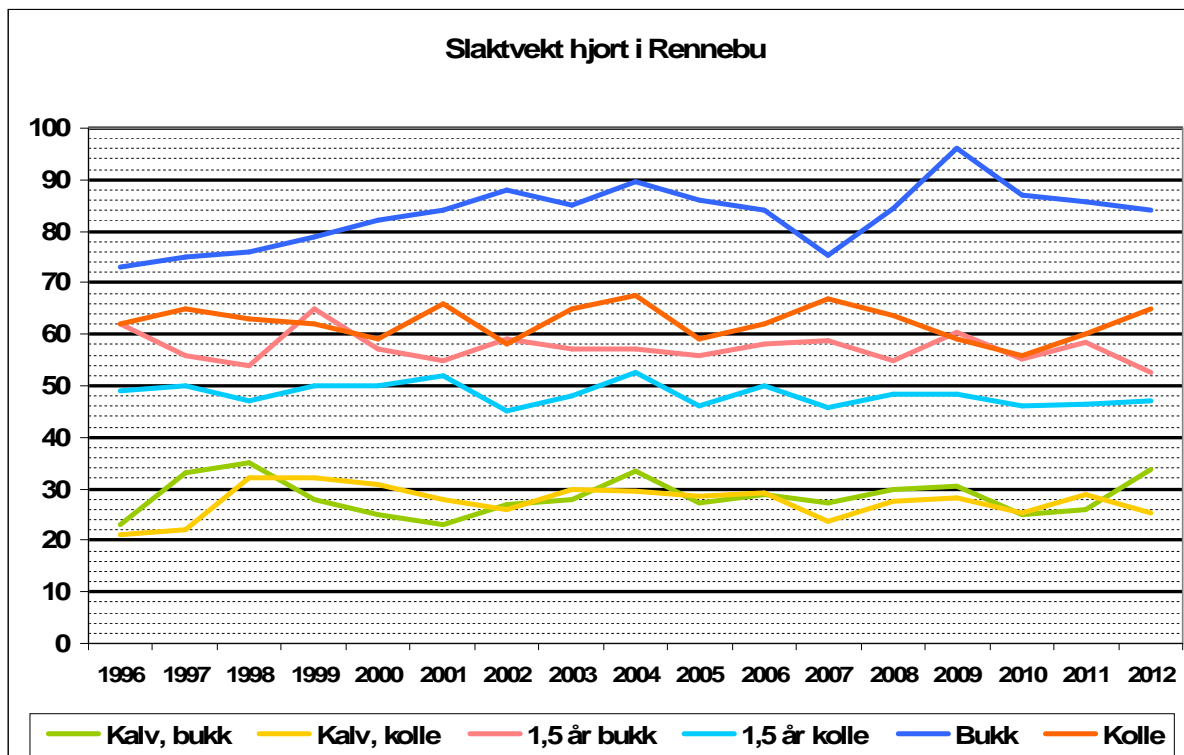

Figur 14: Det tas ut en overvekt av hanndyr, dette gjelder for både ungdyr og voksne dyr.

Figur 15: Avskytingen av hodyr har økt siste to planperiodene, noe som har vært bevist forvaltningsstrategi for å dempe den kraftige veksten av hjort de siste 10 åra. Fortsatt felles det for mye hanndyr i forhold til hunndyr. Det er et mål om at uttaket av voksne bukker skal reduseres til 25 % av totaluttaket.

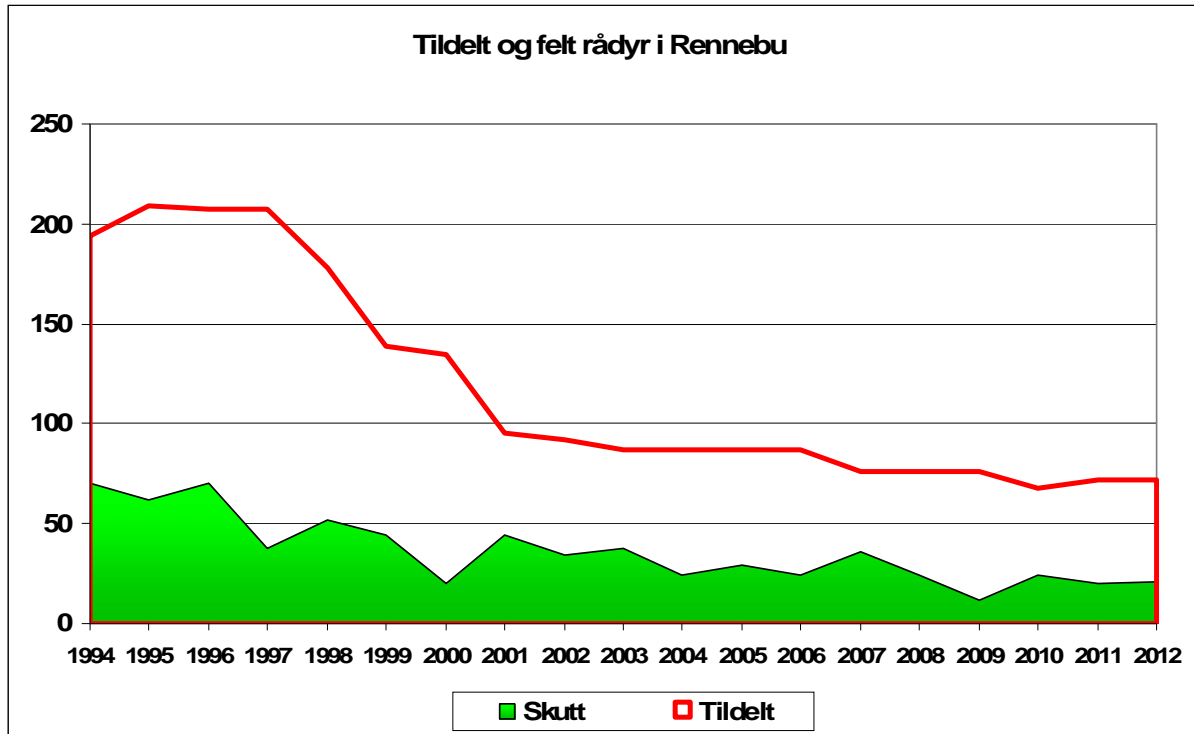

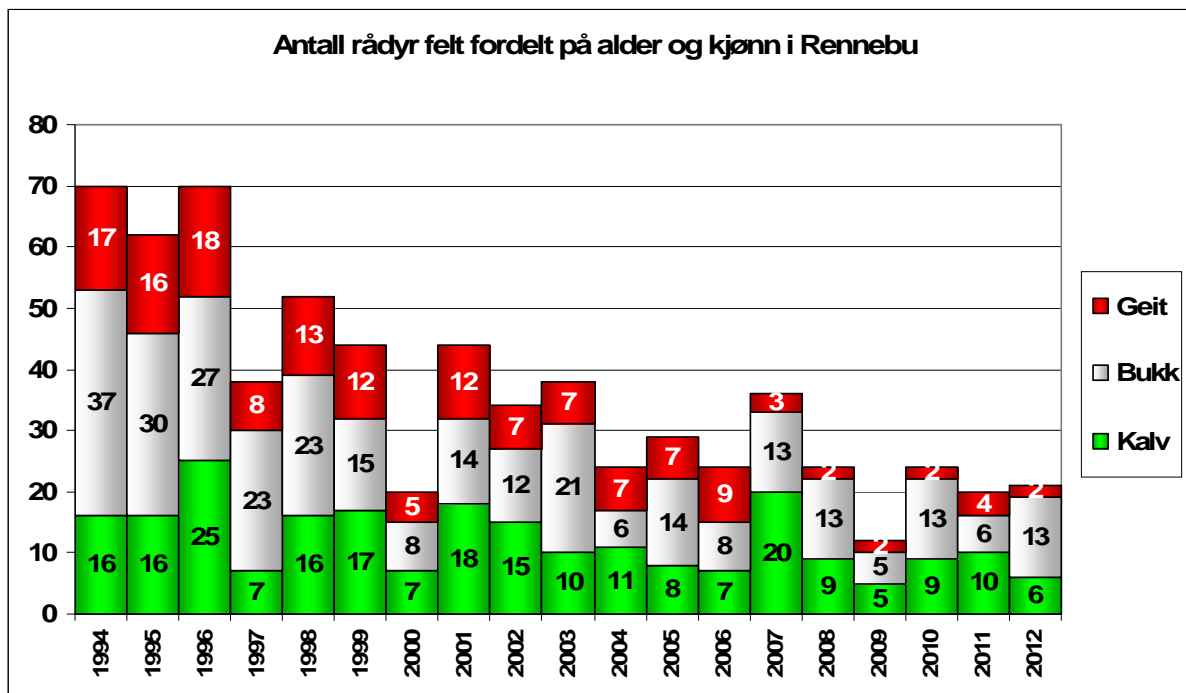
Figur 16: Slaktvektene varierer noe fra år til år. Det kan synes som at voksne bukker har blitt større, men gått ned i løpet av siste planperiode. Voksne koller har holdt seg jevnt rundt 60 kg. Spissbukker og kalvene ser ut til å blitt lettere i løpet av de siste 15 åra. Trolig skyldes dette bestandstetthetsbegrensende faktorer, dvs. at kondisjonen på hjorten blir dårligere desto tettere hjortebestanden er.

Del 2.3. Rådyr - Status og vurdering

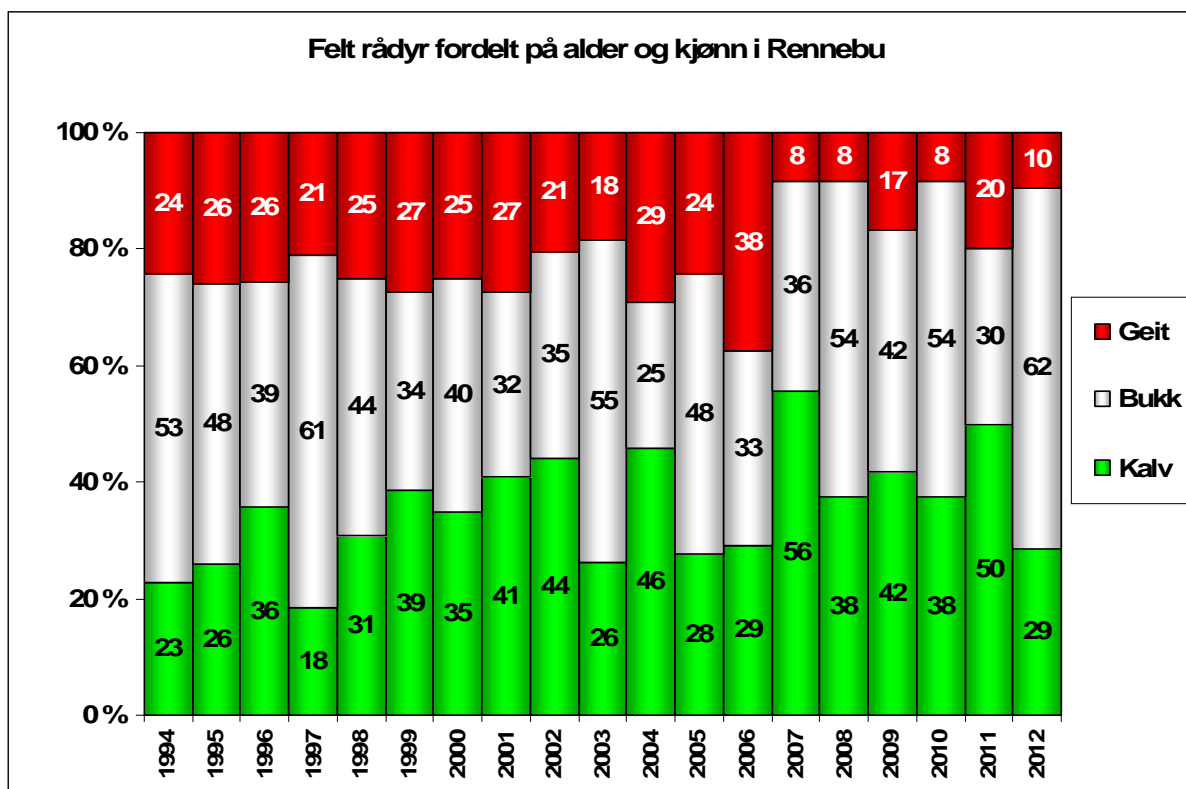
Felt rådyr - data

Figur 17: Tildelt og felt rådyr i Rennebu. Rådyrstammen i Rennebu er dalende siden det den var på midten av 1990-tallet. Den siste planperioden har fellingsprosenten vært ca. 30 %. Av en kvote på 76 dyr i 2009 ble 12 rådyr felt, noe som gir en fellingsprosent på knappe 16 %. Flere grunneierlag har også fredet rådyrene i de siste driftsplanperiodene pga. svært lav rådyrbestand. Tilbakemeldinger fra deler av Rennebu er at rådyrstammen kanskje er i vekst, men det er store lokale variasjoner.

Figur 18: Felt rådyr fordelt på alder og kjønn. Svært få produksjonsdyr (geit) er blitt felt forrige driftsplanperiode.

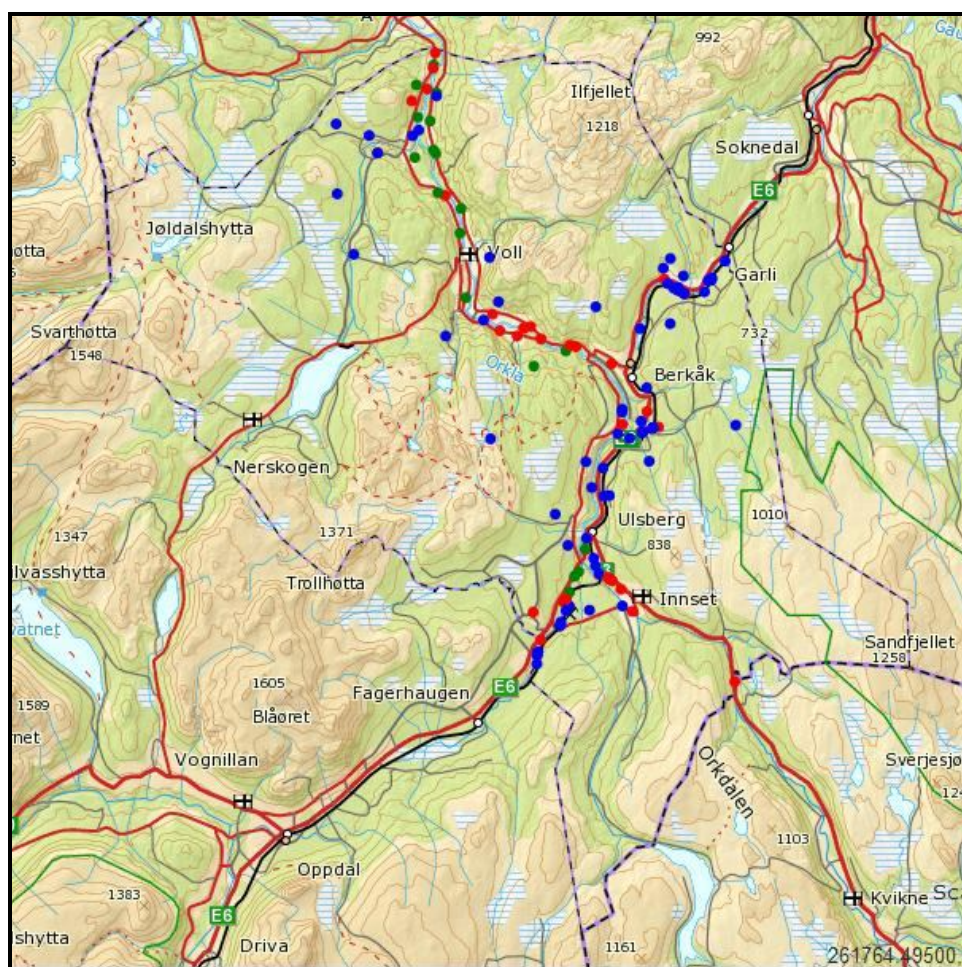

Figur 19: I de to siste planperiodene har det vært oppfordret å ikke felle geit pga. at det er lite rådyr. Jegerne har tatt dette til etterretning og redusert jaktpresset på geit betydelig. Dette vil være positivt for å kunne øke rådyrbestanden.

Del 2.4. Irregulær avgang

År	Årsak	Viltart			Totalt
		Elg	Hjort	Rådyr	
2010/11	Bil	12	2	10	24
	Sykdom/annet	10	3	6	19
Totalt 2010/11		22	5	16	43
2011/12	Bil	20	4	5	29
	Sykdom/annet	8	0	3	11
Totalt 2011/12		28	4	8	40
2012/13	Bil	6	5	6	17
	Sykdom/annet	14	5	7	26
Totalt 2012/13		20	10	13	43

Tabell 2: Irregulær avgang de tre siste jaktårene (1. april - 31. mars). Påkjørsler skjer hovedsakelig i vinterhalvåret, mens annen irregulær avgang blir som oftest funnet under barmarksperioden.

Figur 20: Irregulær avgang i perioden 01.04.2010 - 31.03.2013. **Hjort: grønn farge, elg: blå farge, rådyr: rød farge.** Hjortevilt som er blitt påkjørt er hovedsakelig på strekningene Ulsberg - Oppdal kommune og Bulia - Midtre Gauldal kommune på både vei og bane. Irregulær avgang av andre årsaker er mer spredt utover.

Del 2.5. Beitevurdering og beiteskader

Elg

I perioden 2004-2006 ble det foretatt beiteregistrering på faste flater i ungskog i Rennebu. Beitegraden var liten. Disse flatene vokste raskt over tilgjengelig beitehøyde for elgen. Nye flater ble ikke plukket ut da mattilgangen ansees å være gode og beiteskadene få. Eneste området med konsentrert beiteskade av større omfang, men likevel innen akseptabelt nivå, er nærområdene til vinterforingsplassen på Granholtet.

Hjort

Mye kan tyde på at hjortestammen i løpet av siste planperiode er blitt mindre, spesielt i områder hvor det tidligere har vært store ansamlinger av hjort. Beiteskadene på inn- og utmark synes også å være redusert i takt med bestandsutviklingen. Det er store lokale variasjoner. Selv om det kan synes som beiteskadene er redusert de to siste årene, er det enkeltområder som fortsatt har for høyt beitetrykk.

Rådyr

Beitetilgangen for rådyr ansees å være gode i kulturlandskapet. Beiteskader forårsaket av rådyr er ikke innmeldt og vurdert til å være minimale.

Del 2.6. Evaluering av forrige planperiode

Elg

- *Mål om å holde ku/okse-forholdet rundt 2,0:* Gjennomsnittet siste planperiode er på 1,4 og blir stadig lavere for hvert år. I neste periode bør det tas ut flere hanndyr. Oksefredningen kan ha medført et kunstig høyt ku/okse-forhold da jaktpresset på okse i starten av jakta er lik null og jaktpresset generelt er høyst, medfører at okser blir observert flere ganger.
- *Holde fellingsprosenten over 80 %:* Gjennomsnitt på 81 %.
- *Øke slaktvekta hos alle alderskategorier:* Vekta på kalv, ungdyr og voksen ku har vært forholdsvis stabil. Dette kan skyldes fordeler med nedklassifiseringssystemet. Vekta på voksen okse har i løpet av forrige periode gått ned. Nedklassifiseringssystemet premierer uttak av "skrapokser" som f.eks. 3-takker er blitt nedklassifisert til ungdyr men i vektstatistikken kommer i kategorien eldre okse. Uttak av voksne 3-takkere har økt og disse er som oftest mindre okser. Samtidig har oksefredningen til 10. oktober gjort at jegerne er mindre selektiv på hvilke okser som felles etter 10. oktober, og at det felles den første oxen jegerne får tak på som ikke nødvendigvis trenger å være en storokse. Tilbakemeldinger fra alle jaktfelt tyder helt klart på at det er blitt flere storokser i Rennebu.
- *Øke elgstammen i enkeltområder og holde elgstammen på 2009 i kommunen for øvrig:* Jevnt over er elgstammen litt over 2009-nivå og økende, noe som er i samsvar med resultatene i sett-elg.

Hjort

- *Mål om fellingsprosent over 70 %:* Gjennomsnitt 74 % forrige planperiode.
- *Mål om tidlig jaktstart:* fra 2012 ble jaktstart framskyndet med ti dager til 1. september.

- *Mål om økt kunnskap:* Merkeprosjekt for hjort er ferdig. Rennebu Sturviltvald har deltatt som hjorteovervåkningskommune. Vårtelling og taksinstruks ble utarbeidet og førstegang gjennomført i 2012. Materialet i sett-hjort er blitt større, i tillegg som at sett-hjort er lagt inn i Hjorteviltregisteret på døgn- og jaktfeltnivå helt tilbake til 2002 som Norsk institutt for naturforskning (NINA) skal viderebehandle.
- *Redusere tettheten i områder med for mye beiteskader:* Hjortestammen er blitt redusert i områder hvor det tidligere var for store ansamlinger og tilhørende beiteskader. Fortsatt er det mye hjort i disse områdene, men nivået er bedret. Samme signaler er gitt fra kommunene Meldal, Orkdal og Surnadal som i følge merkeprosjektet vi har trekkhjort i fra. Også på nasjonalt nivå er det signaler om at hjortebestanden har nådd sitt høydepunkt og er på tur nedover. Det vil fortsatt være viktig å opprettholde jakttrykket, og spesielt på koller, i disse områdene.

Rådyr

- *Mål om at økt rådyrbestand:* Det kan synes som det jevnt over er blitt mer rådyr.

Del 3.1. Avskyttingsplan for elg

Årlig kvote til grunneierlaga

Grunneierlag	Kvote 2013	Kvote 2014	Kvote 2015	Kvote 2013-2015
Jorli-Reberg Utmarkslag	4	4	4	12
Ilfjellet Grunneierlag	19	19	19	57
Austre Rennebu Grunneierlag	16	16	16	48
Nordre Seierdal Grunneierlag	5	5	5	15
Innerdalsfeltet	1	1	1	3
Innset Utmarkslag	5	5	5	15
Ytre Seierdal Utmarkslag	5	5	5	15
Gisnås Jaktområde	3	3	3	9
Skogbyggen Utmarksområde	6	7	7	20
Ramsfjell Grunneierlag	21	23	23	67
Leverdalen Grunneierlag	1	2	1	3
Nerskogen Grunneierlag	1	1	1	2
Trollheimen Grunneierlag	21	21	21	63
Sum	108	111	112	331

Kvote fordelt på alder og kjønn til grunneierlaga

Grunneierlag	Kalv	1,5 års okse	1,5 års ku	Voksen ku	Voksen okse
Jorli-Reberg Utmarkslag	4	4			4
Ilfjellet Grunneierlag	27	12	6	3	9
Austre Rennebu Grunneierlag	18	12	6	4	8
Nordre Seierdal Grunneierlag	5	3	1	2	4
Innerdalsfeltet	1	1			1
Innset Utmarkslag	6	4			5
Ytre Seierdal Utmarkslag	5	4	1	2	3
Gisnås Jaktområde	3	2		1	3
Skogbyggen Utmarkslag	6	4	2	2	6
Ramsfjell Grunneierlag	21	15	8	5	18
Leverdalen Grunneierlag	1	2			1
Nerskogen Grunneierlag	1			1	1
Trollheimen Grunneierlag	20	14	11	5	13
Sum	118	77	35	26	76
%-fordeling	35 %	23 %	11 %	8 %	23 %

Jakttid for elg

F.o.m. 25. september t.o.m. 31. oktober

NB! Voksne okser med 5 takker eller mer er fredet t.o.m. 9. oktober. Dvs. voksen okse med 4 takker kan felles før 10. oktober. Voksen okse med 4 takker eller færre **skal** fotodokumenteres.

Nedklassifisering av elg

Kalv	< 40 kg kvotefritt, kun rapporteres
1½ år ku og okse	< 100 kg godkjennes som kalv
Eldre ku	< 150 kg godkjennes som 1½ år ku
Eldre okse	< 160 kg og/eller t.o.m. 3 takker* godkjennes som 1½ år okse
Ungdyr/kalv kan felles i stede for eldre dyr uavhengig av kjønn	

* Med gevir menes takker med lengde over 2 cm jfr. målreglene hos Norges Jeger og Fiskeforening. Det **må** være takker på begge sider for å kunne godkjennes. Voksne okser som blir nedklassifisert pga. 3 takker eller færre **skal** fotodokumenteres.

Reaksjoner ved feilskyting av elg

Dyr som er felt	Dyr som skulle vært skutt				
	Eldre ku	Eldre okse	1½ år ku	1½ år okse	Kalv
Eldre ku		5.000,-	1.000,-	2.500,-	5.000,-
Eldre okse	5.000,-		5.000,-	1.000,-/spir f.o.m. 5. spir	5.000,-
1½ år ku	0,-	0,-		1.000,-	2.500,-
1½ år okse	0,-	0,-	1.000,-		2.500,-
Kalv	0,-	0,-	0,-	0,-	
Voksen okse over 4 takker felt før 10. oktober kr. 1.000,-/spir f.o.m. 5. spir og inndragning av trofe.					
Antall dyr skutt ut over årlig tildelt kvote kr. 10.000,-					

Del 3.2. Avskyttingsplan for hjort

Årlig kvote til grunneierlaga

Grunneierlag	Kvote 2013	Kvote 2014	Kvote 2015	Kvote 2013-2015
Jorli-Reberg Utmarkslag	17	17	17	51
Ifjellet Grunneierlag	6	6	6	18
Austre Rennebu Grunneierlag	4	4	4	12
Nordre Seierdal Grunneierlag	2	2	2	6
Innerdalsfeltet	1			1
Innset Utmarkslag	7	7	7	21
Ytre Seierdal Utmarkslag	6	7	7	20
Gisnås Jaktområde	16	16	16	48
Skogbyggen Utmarksområde	6	6	6	18
Ramsfjell Grunneierlag	20	20	20	60
Leverdalen Grunneierlag	1			1
Nerskogen Grunneierlag	1			1
Trollheimen Grunneierlag	40	40	40	120
Sum	125	126	126	377

Kvote fordelt på alder og kjønn til grunneierlaga

Grunneierlag	Kalv	Kolle	Spissbukk	Bukk
Jorli-Reberg Utmarkslag	12	16	10	13
Ifjellet Grunneierlag	5	5	3	5
Austre Rennebu Grunneierlag	3	4	2	3
Nordre Seierdal Grunneierlag	1	2	1	2
Innerdalsfeltet				1
Innset Utmarkslag	5	8	3	5
Ytre Seierdal Utmarkslag	5	8	3	4
Gisnås Jaktområde	12	17	7	12
Skogbyggen Utmarksområde	5	6	2	5
Ramsfjell Grunneierlag	15	21	9	15
Leverdalen Grunneierlag				1
Nerskogen Grunneierlag				1
Trollheimen Grunneierlag	31	41	18	30
Sum	94	128	58	97
%-fordeling	25 %	34 %	15 %	26 %

Jakttid for hjort

F.o.m. 1. september t.o.m. 23. desember.

Fylkeskommunen kan utvide jakttiden for hjort til 31. januar der skadegjørende trekkende bestander av hjort medfører vesentlige beiteskader.

Nedklassifisering av hjort

Kalv	< 18 kg	kvotefritt, kun rapporteres
Spissbukk	< 45 kg	godkjennes som kalv
Kolle	< 40 kg	godkjennes som kalv
Eldre bukk	< 60 kg	godkjennes som spissbukk
Kalv kan felles i stede for spissbukk og eldre bukk		
Spissbukk/kalv kan felles i stede for eldre bukk		
Kalv/spissbukk kan ikke felles i stedet for kolle		

Reaksjoner ved feilskyting av hjort

Dyr som er felt	Dyr som skulle vært felt			
	Kolle	Eldre bukk	Spissbukk	Kalv
Kolle		5.000,-	2.500,-	5.000,-
Eldre bukk	5.000,-		1.500,-	5.000,-
Spissbukk	2.500,-	0,-		2.500,-
Kalv	0,-	0,-	0,-	
Antall dyr skutt ut over årlig tildelt kvote kr. 10.000,-				

Del 3.3. Avskyttingsplan for rådyr

Årlig kvote til grunneierlaga

Grunneierlag	Kvote 2013	Kvote 2014	Kvote 2015	Kvote 2013-2015
Jorli-Reberg	2	2	2	6
Ilfjellet	5	5	5	15
Austre Rennebu	5	5	5	15
Nordre Seierdal	3	3	3	9
Innerdalsfeltet	1	1	1	3
Innset Utmarkslag	1	1	1	3
Ytre Seierdal	3	3	3	9
Gisnås	1	1	1	3
Skogbyggen	2	2	2	6
Ramsfjell	5	5	5	15
Leverdalen	1	1	1	3
Nerskogen Grunneierlag	5	5	5	15
Trollheimen	5	5	5	15
Joan G. Hoseth	1	1	1	3
Statskog SF	1	1	1	3
Sum	41	41	41	123

Jakttid for rådyr

Voksen rådyrbukk f.o.m. 10. august t.o.m. 23. desember.

Rådyr f.o.m. 25. september t.o.m. 23. desember.

Det oppfordres til at geit med kalv(er) ikke felles.

Reaksjoner ved feilskyting av rådyr

For hvert dyr felt ut over årlig kvote skal det betales et gebyr på kr. 2.000,-.

Del 3.4. Fellesbestemmelser ved avskytningsplaner

Overføring av kvote fra ett år til et annet

10 % av den årlige kvoten kan flyttes fra ett år i planperioden til ett annet. Overføring kan skje maksimalt 1 år av gangen.

For medlemmer med årlig kvote t.o.m. 10 dyr, kan 1 dyr overflyttes.

For medlemmer med årlig kvote over 10 dyr kan 2 dyr overflyttes, 3 dyr t.o.m. 30 dyr osv.

Nedklassifisering

Felles det dyr som ligger under vektgrensen for det respektive gruppe (se vektgrense for nedklassifisering), kan dyret belastes ungdyr eller kalvekvoten. Dette forutsettes at dyret er kontrollveid av oppnevnt veier i grunneierlaget, eller sekretæren i Rennebu Storviltvald hvis grunneierlaget ikke har oppnevnt egen kontrollveier.

Feilskyting

Reaksjonsbestemmelsene beregnes etter siste års jakt i planperioden pga. at alle dyr tildeles som valgfrie, men etter planperiodens slutt skal fordeling av alder og kjønn stemme med avskytningsavtalen.

Det feilskutte dyret er grunneierlagets eiendom og avgjør selv hva de vil gjøre med dette.

Gebyret sendes grunneierlaget, og grunneierlaget avgjør selv om de evt. vil viderefakturere dette til jaktlaget.

Innbetalt gebyr tilfaller viltfondet.

Mangelfull rapportering og betaling av fellingsavgift

Det har tidligere år vært problematisk å få inn samtlige jaktrapporter og fellingsavgift til fastsatt frist. Dette medfører at regnskapet ikke har stemt ved årsskiftet.

Ved mangelfull innsending av rapporter (sett-elg/hjort og fellingsrapporter) samt for sein betaling av fakturert fellingsavgift innen fristen satt i 1. gangs purring, mister grunneierlaget ett dyr på påfølgende års kvote. Grunneierlaget mister det største dyret som er igjen på kvoten. Mangelfull rapportering/betaling ved siste år i driftsplanen, blir det trekt tilsvarende på neste driftsplanperiode.

Del 3.5. Gjennomføring av andre tiltak i driftsplanperioden

Fallviltgruppe

Siden høsten 2004 har Rennebu Storviltvald hatt det praktiske ansvaret for fallviltordningen i Rennebu. Det er etablert faste mannskaper som etter vaktliste har ansvaret for at oppdragene blir utført. Det er også opprettet en vakttelefon som viderekobles etter vaktlista. Det er inngått avtale med Hognamat AS om levering og distribusjon av fallvilt godkjent av Mattilsynet. Ordningen skal videreføres i driftsplanperioden 2013-2015. Styret i Rennebu Utmarksråd står fritt til å inngå nye avtaler med fallviltmannskap og distribusjon av fallvilt.

Websider

Hjemmesiden til Rennebu Utmarksråd videreføres med mål om en oppdatering/nyhet per uke.

Arrangere medlemsmøter

Det skal arrangeres førjaktmøte for alle medlemmer i Rennebu Storviltvald. Andre møter og arrangement skal holdes etter behov.

Viltfond

Det skal betales **kr. 1,-/kg** for felt elg og **kr. 5,-/kg** for felt hjort som tilfaller Viltfondet. Styret står fritt til å tildele midler til ulike vilttiltak og beiteskader på inn- og utmark. Viltfondet kan brukes til erstatning for vesentlig beiteskader på inn- og utmark etter retningslinjer for bruk av viltfondet.

Vårtelling av hjort

Vårtelling av hjort ble første gang gjennomført våren 2012 etter takseringsmetoden som er utarbeidet av Bioforsk. Områdene som ble telt var Tverdal/Gorset, Grindal/Åshaugen og Gisnås. Vårtellingene videreføres i 2013-2015 sammen med sett-hjort og skal gi bedre grunnlag til å iverksette konfliktdempende tiltak.

Skadeskyting av hjortevilt under utøvelsen av jakt

Et hvert påskutt vilt skal betraktes som skadeskutt inntil det motsatte er bevist. Jegere/jaktlag har ikke selv anledning til å friskmelde påskutt hjortevilt. Ved skadeskyting av hjortevilt, skal sekretæren i Rennebu Storviltvald straks varsles. Det samme gjelder ved mistanke som reiner bomskudd. Sekretæren avgjør videre saksgangen om eventuell pålegging av videre ettersøk. Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår. Sekretæren avgjør når ettersøk kan avsluttes eller dyr friskmeldes og jakt på nytt dyr opptas. Dødt vilt som er påskutt og funnet før sekretæren har avsluttet ettersøket må tas på jaktlagets kvote uavhengig om kjøttet er egnet til menneskeføde eller ikke. Skadeskutt vilt som blir funnet dødt etter at sekretæren har avsluttet ettersøket, belastes ikke jaktlagets kvote.

Hjorteviltregisteret

Alt av jaktmateriale og fallvilt skal legges inn i Hjorteviltregisteret. Rennebu Storviltvald har ansvaret for å holde Hjorteviltregisteret oppdatert og all rapportering til Statistisk Sentralbyrå innen fastsatte frister.

Del 4. Økonomi

Fellingsavgift

All fakturering av fellingsavgifter blir utført av Rennebu Storviltvald. Avgiftsinntektene skal dekke driften av Rennebu Storviltvald. For driftsplanperioden 2013 - 2015 vil det bli brukt følgende avgiftssatser for felte dyr:

	Voksen/ ungdyr	Kalv
Elg	500,-	330,-
Hjort	400,-	280,-
Rådyr	0,-	0,-

I tillegg kommer avgifter som tilfaller Viltfondet (**kr. 1,-/kg for elg og kr. 5,-/kg for hjort**).

Viltfondet

Viltfondet finansieres ved at det faktureres kr. 1,-/kg for felt elg og kr. 5,-/kg for felt hjort. Grunneierlag, grunneiere og private aktører kan søke om midler fra Viltfondet til viltfremmende tiltak. Det kan også søkes om beiteskadeerstatning og vinterforing av hjortevilt. For å kunne komme i betraktning for beiteskadeerstatning må beiteskadene være såpass betydelig at sluttavvirkning av plantefelt eller pløying og nysåing av eng er nødvendig. Taksering av skadene utføres av landbrukskontoret hos Rennebu kommune. Det gis ikke erstatning for ødelagte rundballer. For å kunne søke om vinterforing av hjortevilt, må dette ha trafiksikkerhetshensyn og i område med mye viltpåkjørsler for å unngå påkjørslers langs vei og jernbane. Det gis ikke støtte til vinterforing for å opprettholde høy hjorteviltstamme i området. Styret står fritt til å vurdere hver enkelt søknad.

Vedtekter Rennebu Storviltvald

Vedtatt på stiftelsesmøtet 14. april 2004
Endret av årsmøtet 23. mai 2012

§ 1. Rennebu Storviltvald

Rennebu Storviltvald (senere kalt valdet) er en sammenslutning av rettighetshavere innenfor det området som framgår av § 3. Medlemmene har begrenset ansvar.

§ 2. Formål og arbeidsfelt (endret 23. mai 2012)

Valdets formål er å samle rettighetshaverne i de tidligere mindre valdene i ett stort vald for å forvalte hjorteviltet elg, hjort og rådyr som en del av landbrukets næringsgrunnlag. Valdet skal arbeide for en bestandsstørelse som er tilpasset beitegrunnlaget og som ikke fører til uakseptable beiteskader i jord- og skogbruk eller går ut over andre samfunnsinteresser.

Deltakelse i Rennebu Storviltvald medfører ikke at medlemmene fraskriver seg disposisjonsrettigheter eller plikter innenfor sitt eget lags område.

§ 3. Avgrensning (endret 23. mai 2012)

Valdets område er tellende hjorteviltareal for valdets medlemmer i Rennebu.

§ 4. Medlemskap (endret 23. mai 2012)

Innmelding i valdet skjer ved undertegning av innmeldingserklæring. Det skal gå frem av denne hvilke rettigheter og plikter medlemskapet omfatter for medlemmet. Medlemskapet skal lyde på vedkommende grunneierlag, og kan ikke skilles fra denne. Medlemmer plikter snarest mulig å gjøre nye eiere i grunneierlaget kjent med medlemskapet.

Medlemskapet er bindende. Utmelding må skje skriftlig til valdets styre innen 31. desember for den inneværende planperiodens siste år, og gjelder for påfølgende driftsplanperiode. Utmeldt medlem som trekker sitt areal ut av valdet, kan ikke gjøre krav på andel i lagets fond eller eiendeler for øvrig.

Alle straffebestemmelser følger planperioden.

§ 5. Andeler

Medlemmene tildeles andeler etter tellende areal. Kun medlemmer av Rennebu Storviltvald har andelsrett.

Andeler i valdet:

Inntil 25.000 dekar	gir én andel
Fra 25.001 dekar til 50.000 dekar	gir to andeler
Fra 50.001 dekar til 75.000 dekar	gir tre andeler
Fra 75.001 dekar til 100.000 dekar	gir fire andeler
Over 100.000 dekar	gir fem andeler

Er et sameie medlem, har sameierne samlet det antall andeler som rettighetene tilsier.

§ 6. Styret (endret 23. mai 2012)

Alle storviltsaker som krever styrebehandling behandles av styret for Rennebu Utmarksråd

§ 7. Årsmøtet (endret 23. mai 2012)

Alle storviltsaker som krever årsmøtebehandling behandles av årsmøtet i Rennebu Utmarksråd. Bare medlemmer av valdet har stemmerett i saker som angår valdet. Medlem kan la seg representere ved fullmektig med skriftlig fullmakt. Ingen kan møte med mer enn én fullmakt.

Innkalling og sakliste til årsmøtet følger årsmøteinnkallingen til Rennebu Utmarksråd.

Vedtak på årsmøtet fattes med vanlig flertall blant de fremmøtte stemmeberettigede. Til vedtektsendring kreves 2/3 flertall. Ved skriftlig avstemming anses blanke stemmer som ikke avgitte stemmer. Hvert medlem har 1 stemme. Dersom det i en sak kreves av minst ett medlem, brukes gradert stemmerett etter andeler jfr. § 5. Hver andel gir rett til en stemme.

§ 8. Arbeidsår (endret 23. mai 2012)

Regnskaps- og arbeidsåret følger kalenderåret. Valdet disponerer egne bankkonti. Styret har fullmakt til å bruke disse konti innenfor retningslinjene som bestemmes av andelseierne i valdet.

§ 9. Sekretær (endret 23. mai 2012)

Sekretær for Utmarksrådet håndterer storviltsaker som del av sitt virke i hht. arbeidsinstruksen.

§ 10. Økonomi (endret 23. mai 2012)

Drift av valdet finansieres med innkomne fellingsavgifter.

§ 11. Oppløsning

Oppløsning av valdet kan besluttes med 2/3 flertall av et ordinært årsmøte etter at det har vært foreslått for foregående årsmøtet. Minst halvdel av stemmeandelene må være til stede. Møter ikke så mange stemmeberettigede, kan forslaget vedtas på nytt årsmøte med vanlig flertall blant de fremmøtte.

Før oppløsning må alle økonomiske forpliktelser være dekket, og valdets eiendeler være fordelt blant valdets medlemmer i forhold til tellende areal.

§ 12. Tvister

Alle tvister mellom valdet og medlemmene eller mellom medlemmene innbyrdes om forståelsen og gjennomføringen av disse vedtektene avgjøres med bindende virkning for alle parter av en voldgiftsrett på 3 medlemmer. Av disse velger partene ett medlem hver. Den siste medlemmet oppnevnes av sorenskriveren i Sør-Trøndelag. Voldgiftsretten skal begrunne sitt vedtak.

Voldgiftsretten følger reglene i rettergangsloven (jfr. Lov om rettergangsmåten for tvistemål, av 13. august 1915 nr. 6, kap. 32).